ꝙ deus poteſt facere infinitū ergo poſſet facere in-
finitas cauſas eſſentialiter ſubordinatas.

¶Quinto arguitur cōtra ſecūdā rationē quia nō eſt euidēs aliquid fieri. Nominales em̄ dicūt ꝙ qn̄ ſortes augetur vel mouetur localiter nullam entitatem habet de nouo. Et ita dicunt alij qn̄ calor intenditur. Item diceret proteruus ꝙ res fit non tamē ab alio poſitiue ſed per remotionem impedimēti ſicut res corrumpitur per abſentiam conſeruantis. Forte dicis ꝙ per cōſeruationē ꝓbaṫ melius ꝙ deus ſit ꝙ̄ per ꝓductionē quia in cauſis ꝯſeruantibus non eſt ꝓcedere in infinitū ergo eſt deuenire ad vnū primū cōſeruās. Sed hoc nihil eſt qꝛ cōſeruare eſt ꝓducere. Et proteruꝰ diceret ꝙ poſtꝙ̄ homo eſt adultus non indiget alio conſeruante ſaltē ipſum celum poteſt ſeipſum conſeruare.

¶Sexto Gregorius ꝛ aureolus dicunt ꝙ ſecundū ariſtotelem intelligentie nō ſunt a deo effectiue ergo dato ꝙ i cauſis efficiētibꝰ non ſit ꝓcedere in infinitū per hoc nō ꝓbatur ꝙ ſit neceſſe eē aliquod primū efficiēs quod ſit cauſa omniū aliorū. Nec valet ratio tacta in quarto argumēto qꝛ albedo nō cauſat effectiue alios colores nec angelꝰ alias ſubſtantias licet ſit primus in genere ſubſtātie. Nec ignis cauſat omnem colorem. Sed aliquis eſt a ſole

¶Septimo Intelligentia eſt ens per ſuā eſſentiā ꝛ probabile eſt ꝙ in ea non diſtinguitur eſſentia abeſſe quia hoc tenet Herueus ꝛ plurimi alij doctores. Itē tertia ratio nō ꝯcludit qꝛ nō ſeqꝛtur elemēta poſſunt non eſſe ergo aliquando non ſunt. Item quelibet creatura poteſt non eſſe. Tamen nō ſequitur ꝙ non ſit vnde a poſſe ad eſſe non valet cōſequētia vt nō ſeqꝛtur deꝰ pt̄ nō mouere celū ḡ nō mouet.

¶Octauo arguitur ꝙ deū eē ſit per ſe notū nobis quia per voluntatem non poſſumus odire deū in ſe ergo nec per intellectum poſſumus iudicare deum non eſſe. Alias volūtas poſſet ſe conformare illi dictamini. Item eſt per ſe notum nobis ꝙ deus ē honorandus ꝛ ꝙ deus eſt bonus cuius oppoſito non poſſumus aſſentire. Alias bonitas eſſet accidēs in deo ſicut nigredo ſecundum porphirium in coruo.

¶Ad primum dicitur ꝙ diſcurſus phi vltimatus non dependet ex mundi eꝛnitate quia ſuppoſita nouitate rerū facilius demōſtratur deū eſſe vt dꝛ ſ.t.

¶Ad aliud dicitur ꝙ motum eſſe in demonſtratione non dicit actum ſed aptitudinē3 nec inconueniēt in cauſis accidentaliter ordinatis procedere in infinitū ſcdm tp̄is ſucceſſionē. S. T. j. p. q. vij. ar. iij. Et. q. xlvj. ar. ij. ad ſeptimū. Alias aūt videbitur ꝙ ſunt cauſe eſſentialiter ſubordinate. Sed nunquid ſortes eſt cauſa eſſentialiter ſubordinata reſpectu patris ſui. Dicēdū ꝙ cauſa eſſentialis ſemꝑ differt ſpē a ſuo effectu. S. T. in ſcdo. diſt. xviij. q. ij. ar. j.

¶Ad ſcdm patuit. vij. phiſi. Nec eſt ſimile de nūero ꝛ de mobilibus qꝛ oīa mobilia ſunt in potentia Et ex eis poteſt fieri vnū vt pꝫ i. vij. Et iō oportet ꝙ preter omnia mobilia ſit vnū mouens immobile.

¶Ad tertiū dicūt quidā ꝙ grauitas ſi a deo ſeparetur moueret primo ſeipſa3. Sed contra inanimata nō mouēt ſe. Et oē mouēs ſe diuidiṫ i duas partes ſed ꝯ hoc ſupradictū eſt. Ad aliō pꝫ ex articulo ꝓcedēte. Angelū em̄ mouere per tp̄s infinitū ꝓſupponit virtutē infinitā. Nec aliquis conceſſit vnum effectū dependere ab infinitis cauſis equalibꝰ ꝑ ſe ſubſiſtentibꝰ. Per hoc ei tolleret oīs actio qꝛ quādo petrus vellet currere oporteret ꝙ ꝓus moueretur ab alia cauſa ꝛ illa cauſa iterum ab alia ꝛ ſic infinitum. Nec hoc eſſet ſine magna confuſione.

¶Ad quartū. Eodēmodo diceretur ꝙ aſtrologia nō eſt ſcientia qꝛ demōſtrat per motu3. Nec de iſta homo eſt riſibilis quia proteruus negaret animal rationale eſſe riſibile. Et forte primum principium Alia autem ſatis reprobat philoſophus per totū octauum ꝛ ꝙ cauſe ſint eſſentialiter ordiate ab omnibus conceſſum eſt. Et hec ſubordinatio a pythagoricis dicitur aurea cathena vt dicit albertꝰ magnus in expoſitione libri de cauſis.

¶Ad quintum patet ad ſenſum nec poteſt res fieri a ſe poſitiue. Permenides tamen viſus eſt dicere ꝙ nichil fit ſecundum rei veritatem ꝛ ſic ipſe nō habuiſſet patrem nec matrem ꝛ ſic proteruiendo tolleretur omnis demonſtratio.

¶Ad ſextum patet ex ſupradictis Gregorius diceret ꝙ ſufficit philoſopho demonſtrare vniuerſalem cauſam oim̄ ꝓducibiliū. Illa autē3 propoſitio S. T. vel potius phi intelligitur. Et ſemper primū vel aliquid eminentius eo eſt cauſa omniū aliorū.

¶Ad ſeptimum patet ex logica. Deinde dicitur ꝙ bene ſequiṫ hoc poteſt non eſſe ergo non eſt niſi ſpecialiter a deo conſeruetur.

¶Ad octauum dicit plutarcus quoſdam poſuiſſe deū qui cor intuetur vt hoīes bene agerēt nō ꝙ ita ſit ſicut ſuper ceraſa ponitur homo pictus vt aues arceantur ex quo patet ꝙ nō eſt per ſe notum. Soluere autem ceteras rationes pertinet ad logicum.

¶Finit octauus Phiſicorum.

Circa primū librum de anima queruntur v. Prio/ vtrū de aīa ſit honorabiliſſima ſcientia. Secundo/ an accidentia magnā partē cōferāt ad cognoſcēdū quod quid eſt. Tertio/ an ſcientie diſtinguntur per obiecta. Quarto / an vniuerſale ſit poſterius ſuis ſinglaribꝰ. Quīto an cognoſcibile ſit i cognoſcēte.

AD primū ſic proceditur videtur ꝙ de anima non ſit honorabiliſſima ſcientia: quia ſciētia. viij. phiſicorū eſt honorabilior cū ipa ſola demōſtret deū eſſe vt dicit Cōmētator cōtra auicen. putabat eū auicēna poſſe demōſtrari deū eſſe ſine motu. Sic arguendo. Si nō eſt primū pricipiū nō cōtingit aliquid ſcire. Sed cōtigit aliqd ſcire igitur eſt primū pricipiū qđ nos vocamꝰ deū. Maiorē probabat ipe et algazel qꝛ ſciētia eſt habitus acquiſitus ꝑ demōſtrationē reſoluētē effectū in cām ſuam vſqꝫ ad prima principia vt patet in mathematicis. Sic ḡ nullum eſt primū principiū incōplexū qđ eſt deꝰ Sꝫ eſt primū principiū cōplexū quod eſt de quolibet eſſe vel non eſſe: vel non contingit idem ſimul eſſe ꝛ non eſſe. ꝛ San. Tho. viij. phiſicoꝝ lec. in fine dicit ꝙ ratio phi qua per motum demonſtrat primum principium eſſe eſt efficaciſſima cui reſiſti nō poteſt. Sed contra eſt philoſophus hic.

¶Reſpondeo dicendū ꝙ in hoc ꝓhemio de anima phūs reddit auditorē docilē premittendo ordinē3 ꝛ diſtinctionē tractatus Beniuolū oſtendendo vtilitatē ſcie. Attentum oſtendendo difficultatē vnde Notandū cum. S. T. hic ꝛ phō in. xj. de aīalibus ꝙ in quolibet genere rerum eſt primo ꝯſiderare cōia. Et propria vnicuiqꝫ illius generis vt pꝫ in metha.